

Ilmub üks kord kuus alates 1993. aastast

ISSN 1406-0698

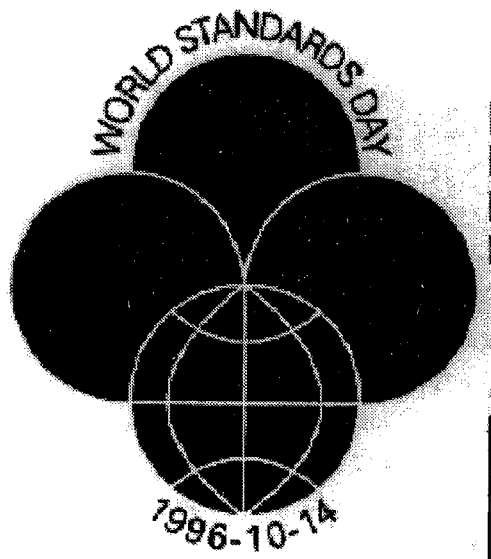
Tänases numbris :

↪	EESTI UUDISED	1
↪	Rahvusvahelise Standardipäeva tähistamine	2
↪	CEN Peassambleel	3
↪	PRAQIII	4
↪	Harmoneeritud standardid	5
↪	Standardimisest Islandil	8
↪	Assessorite õppepäev	11
↪	CEN UUDISED	12
↪	ISO UUDISED	13
↪	Oktoobris saadud	
	ISO standardid	15
	CEN standardid	18
↪	Standardite valmimise etapid	28
↪	Euroopa standardite tõlked	28
↪	Eesti standardite kavandid	28
↪	Müügile saabunud	29
↪	Registrisse kantud	29
↪	EVS Teataja 1997 tellimisest	30

EESTI UUDISED

- 7. oktoobril toimus Brüsselis Euroopa Standardikomitees CEN PHARE standardiseerimise, vastavushindamise ja kvaliteedialase abiprogrammi PRAQIII rahvuslike koordineerimisgruppide esindajate kohtumine Euroopa Liidu komisaride ja CEN Tehnilise Koostöö Üksuse juhtidega. Vt lk 4
- 14. oktoobril toimus Standardiametis Rahvusvahelisele Standardipäevale pühendatud pidulik koosolek. Sellest lähemalt lk 2
- 15. oktoobril koraldas Standardiamet laborite ja sertifitseerimisorganite akrediteerimise ja tunnustamisega tegelevate assessorite õppepäeva. Vt lk 11
- 22. oktoobril toimus Standardiameti ja Keskkonnaministeeriumi ehituse osakonna korraldusel elavat huvi äratanud ehitusalase standardimise seminar. Lektoriteks olid pr Ursula Hanke ja hr Eckhard Vogel Saksa Standardiinstituudist DIN. Seminaril käsitleti Euroopa standardeid ehitustegevuses ning ehitustööde väljakuulutamist, pakkumist ja arvestust.
- 24. oktoobril toimus Tallinna Tehnikaülikoolis DAAAM (Danube-Adria Association for Automation and Metrology) Eesti osakonna II vabariiklik teaduskonverents "TEADUS'96". Sellel esinesid ka Standardiameti töötajad Viktor Krutob teemal "Eesti mõõteteenistus" ning Edi Kulderknup teemal "Katse- ja kalibreerimislaborite akrediteerimine Eestis".
- Alates 2. oktoobrist 1996 asub Tartu Standardiseerimis- ja Metroloogiakeskus uuel aadressil
Tartu EE2400 Nõlvaku 12
tel/fax 46 03 82

RAHVUSVAHELISE STANDARDIPÄEVA TÄHISTAMISEST EESTIS

14. oktoobril toimus Standardiametis Rahvusvahelisele Standardipäevale pühendatud pidulik koosolek. Koosolekul osales enam kui 60 rahvusstandardimises aktiivset kaasalööjat. Esinesid Majandusministeeriumi asekanstler pr Signe Ratso, EVS peadirektor hr Arno Univer, EVS standardiosakonna juhataja pr Endla Sandberg, Standardinõukogu juhatause esimees hr Ivar Märtsen ning külalisena Islandi standardiorganisatsiooni juht hr Johannes Thorsteinsson, kes esines ettekandega teemal "Väikeriikide standardiorganite võimalused"

Pr Signe Ratso rõhutas standardite osatähtsust rahvusvahelises kaubavahetuses ning avaldas lootust, et Eesti

standardid soodustavad kaubavahetust ja ei tekita kaubandustõkkeid.

Hr Arno Univer märkis ära, mida Standardiamet on teinud osalemiseks rahvusvahelises standardimises.

Pr Endla Sandberg andis lühiülevaate standardimiskorraldusest Eestis ning avaldas tunnustust neile, kes on aktiivselt kaasa aidanud standardimise arengule Eestis.

Eriti rõhutas pr Sandberg EVS Standardikomisjoni liikmete ja aktiivsete koostööpartnerite (Piimaliit, Aiandusliit, Toiduainetööstuse Liit, Päästeamet, Informaatikafond jt) panust.

Hr Märtsen tutvustas osalejatele Standardinõukogu juhatause poolt ettevalmistatavat Eesti standardimise arengukava. Enam tähelepanu pööras hr Märtsen riigi standardiorgani ümberkujundamise küsimustele.

Hr Märtsen märkis, et valitsusasutusena tegutsev Standardiamet on suutnud küllaltki palju ära teha standardimise arenguks.

Suurt huvi pakkus Islandi Standardiorgani juhi hr Thorsteinssoni ettekanne, milles tutvustati standardimist Islandil. Vt lk 8.

Koosolekust osavõtjad said meeneks disketi, millel oli salvestatud "Eesti standardite loetelu" ja EVS 5:1995 "Rahvusvaheliste, regionaal- ja rahvusstandardite ülevõtt Eesti standarditeks".

CEN PEASSAMBLEEL

1996.a Euroopa Standardikomitee CEN Peassamblee toimus 26-27. septembril Kopenhaagenis. Sellest võtsid osa CEN-i täis-, liitunud ja assotsieerunud liikmed. Külalistena osalesid Euroopa Liidu Komisjoni ja EFTA esindajad, ISO president E. Möllmann, CENELEC-i peasekretär G. Marriott ja ETSI direktor K. Rosenbrock.

Assamblee algas traditsiooniliselt avatud sessiooniga, mille teemaks oli "Infotehnoloogiavahendite kasutamine standardimises". Ettekannetega kaasnesid demonstratsioonid. CEN-il on kavas lähiajal jõuda selleni, et hääletamisprotsess hakkaks toimuma ainult elektroonilisel teel ja enamus kavandeid antakse samuti välja elektroonilisel kujul. CEN-i raames on selles valdkonnas juhtivamateks standardiorganiteks UNI (Itaalia) ja AFNOR (Prantsuse), kelle esindajate poolt olid ka põhiettekanded.

Assambleel kuulati ära presidendi aruanne, mille presidendi haigestumise tõttu esitas asepresident Ivar Jachwitz ning väga põhjalik peasekretär Jacques Repussardi aruanne. Nii kogu CEN-i süsteemi kui peasekretariaadi põhieesmärgiks on võimalikult kiiresti ette valmistada vajalikud standardid.

CEN-i standardimistöö eripäraks on, et ligikaudu 1/3 CEN-i standarditest valmistatakse ette EL Komisjoni tellimusel. Seetõttu jälgib Komisjon

pidevalt CEN-i tööd ning selleks eraldatud vahendite kasutamist.

Väga huvitavaks päevakorrapunktiks oli Tšehhi standardiorgani täisliikmeks saamise taotluse arutelu.

Praeguste CEN/CENELEC-i reeglite järgi saab CEN-i liikmeks olla ainult Euroopa Liitu või EFTA-sse kuuluva riigi standardiorgan. Eelmisel aastal kehtestati aga CEN-i poolt tingimused, mille täitmisel võib liitunud liige saada täisliikmeks. Assambleel kanti ette nende tingimuste täitmisest Tšehhi poolt. Päris rahul ei olnud Euroopa standardite rahvusstandarditena kasutuselevõtmise tulemustega. Lõplik otsus Tšehhi täisliikmeks tunnistamiseks selgub detsembrikuus toimival hääletusel.

Kuulates arutelu ning mõeldes Eesti ühinemissoovile Euroopa Liiduga sai ettekujutuse, kui suur töö on meil juba lähiaegadel vaja ära teha.

Assambleel kuulati ära ka aruanded sertifitseerimise ja CEN-i finantstegevuse kohta.

Otsustati pikendada nii presidendi kui asepresidentide volitusi. CEN-i presidendina jätkab dr Nils Holm ja asepresidentidena Ivar Jachwitz (Norra) ja Helmut Reihlen (Saksamaa). Kahjuks lõpetab töötamise CEN-i peasekretärina Jacques Repussard, kellele avaldati mitmeid kordi tänu tehtud töö eest.

CEN on kuulutanud välja konkursi uue peasekretäri leidmiseks, kes peab ametisse asuma järgmisest aastast.

Pärast assambleed toimus CEN-i liitunud liikmete esindajate kohtumine CEN-i peasekretäri J.Repussardiga ja CEN TCU (Technical Coordination Unit) juhi P.Dengleriga. Arutusel oli infovahetus ning koostöö CEN-i

Kesksekretariaadi ning liitunud liikmete vahel. Hr Dengler informeeris PRAQIII sisust ning tõi välja selle põhilised erinevused PRAQ92-st.

Nagu ikka, olid ametliku peassambleega samaväärsed vestlused vaheaegadel ja kultuuriüritustel teiste standardiorganite juhtide ja delegatsioonide liikmetega. Oli võimalus arutada oma probleeme prof Reihlenga (DIN), Anders Sköldiga (SIS), Kari Kaartama ja Raija Relanderiga (SFS), P.Dengleri ning I. Jachwitziga (CEN) ja loomulikult kolleegidega Balti riikidest.

Koos teiste liitunud liikme staatuses olevate standardiorganite kolleegidega jõudsime järelduseni, et oleks kasulik, kui saaksime omavahel kokku tihedamini kui kaks korda aastas peassambleedel. Kuigi meie riikide arengutase on küllaltki erinev, võib hoopiski kergemini saada lahenduse oma probleemidele kuuldes, kuidas on sellega hakkama saanud kolleegid.

Endla Sandberg
Standardiosakonna juhataja

PRAQIII

7. oktoobril toimus Brüsselis Euroopa Standardikomitees CEN PHARE standardiseerimise, vastavushindamise ja kvaliteedialase abiprogrammi PRAQIII rahvuslike koordinaatsiooni-gruppide esindajate kohtumine Euroopa Liidu komissaride (hr Casternakis, hr Antoniu) ja CEN Tehnilise Koostöö Üksuse juhtidega (hr Dengler, pr Wessel).

Eestist osalesid nimetatud koosolekul Eesti rahvusliku koordinaatsiooni-grupi esimees, Majandusministeeriumi tööstuspoliitika osakonna juhataja hr.Rünno Lumiste ja PRAQIII koordinaator Eestis Standardiameti peaspetsialist välissuhete alal Sirje Leol.

Koosolekul arutati EL võimalusi ja abisaavate maade vajadusi pakutava abi osas. Erilist tähelepanu pöörati sellele, et EL poolt pakutav abi ja info selle kohta jõuaks kasusaavate maade ettevõtetesse ja organisatsioonidesse vahetumalt kohale. Selleks on ka meil Eestis loodud PRAQ III koordinaatsiooni-grupp, kuhu kuuluvad

esindajad ministeeriumidest, ametitest, tegevusalaühendustest ja ettevõtetest.

PRAQIII kestvus oli kavandatud aastateks 1996-1998. Ent selle käivitumine on nüüd juba peaaegu aasta võrra hilinenud. Kuna EL Komisjonil puudub ikka veel lõplik arusaamine PRAQIII vajalikest tegevusulatusest, on praeguseks kinnitatud ainult esialgne tööplaan, mille raames on maadele eraldatud mõningad summad osalemiseks Euroopa tähtsamatel standardiseerimist, vastavushindamist ja kvaliteeti käsitlevatel konverentsidel ja üritustel osalemiseks, Euroopa standardite tõlkimiseks ning Euroopa standardiorganisatsioonide liikmemaksude tasumiseks.

Praeguseks on Eestit külastanud ka kaks Euroopa Liidu Komisjoni poolt lähetatud eksperti hr Jonsson ja hr Perissi, kes on välja töötanud esialgse tööprogrammi PRAQIII võimaluste kasutamiseks.

Antud tööprogrammi võib jaotada tinglikult kolmeks osaks. Üks osa hõlmab abi seadusandluse ühtlustamisel, nimelt tehniliste õigusaktide

tõlkimisel. Teine osa abiprogrammist on määratud kvaliteedi infrastruktuuri (metroloogia, standardimine, akrediteerimine, sertifitseerimine) arendamise toetuseks. Kolmas osa on suunatud otseselt ettevõtetele (rahvuslik kvaliteediprogramm, kvaliteedi-auhind jne).

Ekspertide poolt esitatud esialgne tööprogramm on heaks kiidetud meie PRAQIII koordineerimisgrupi poolt. Loodame, et koordineerimisgrupi liikmete kaudu läheb informatsioon edasi ka organisatsioonidesse, millised nad esindavad. Järgmise sammuna

esitavad eksperdid tööprogrammi heakskiitmiseks EL Komisjonile. Lõplikult kinnitatakse tööprogramm Liaison Committee (poliitilisi otsuseid vastu võttev nõukogu, kuhu kuuluvad abi saavate maade vastutavad ametiisikud, meil Standardiameti peadirektor hr A.Univer ja Majandusministeeriumi tööstuspoliitika osakonna juhataja hr R.Lumiste) istungil k.a 9-10. detsembril Brüsselis.

Seega on loota, et abiprogramm PRAQIII käivitub 1997. a.

Sirje Leol
PRAQIII koordinaator

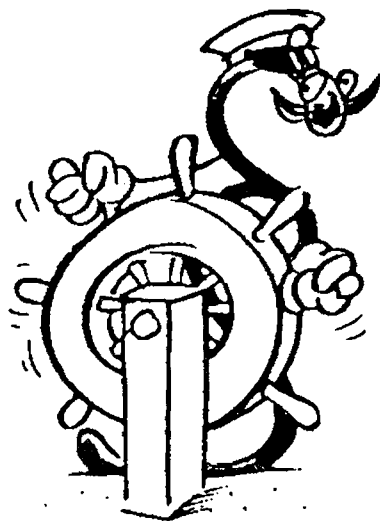
HARMONEERITUD STANDARDID

Käesoleva aasta alguse EVS Teataja mitmes numbris on avaldatud harmoneeritud standardite loetelud. Harmoneeritud standarditele lisanduvad pidevalt uued standardid, millega püüame ka Teid kursis hoida. Järgnevalt avaldame CEN Bülletäänis toodud CEN ja CENELEC masinate ohutuse ja meditsiinivahendite direktiividega liituvate harmoneeritud standardite loetelu.

CEN

Masinate ohutuse direktiivi 89/392/EEC 14.juuni 1989 ning selle täiendustega 91/368/EEC, 93/44/EEC ja 93/68/EEC liituvad harmoneeritud standardid, mis on eelmistele lisandunud 8. augustil 1996 (vt EVS Teataja 2/96)

Tähis	Harmoneeritud standardi nimetus	Ratifitseerimise aasta
EN 422	Rubber and plastics machines—Safety—Blow moulding machines intended for the production of hollow articles—Requirements for design and construction	1995
EN 632	Agricultural machinery—Combine harvesters and forage harvesters—Safety	1995
EN 703	Agricultural machinery—Silage cutters—Safety	1995

EN 791	Drill rigs—Safety	1995
EN ISO 3457	Earth-moving machinery—Guards and shields— Definitions and specifications (ISO 3457:1986)	1995
EN ISO 3743-1	Acoustics—Determination of sound power levels of noise sources—Engineering methods for small, movable sources in reverberant fields—Part 1: Comparison method for hardwalled test rooms (ISO 3743-1:1994)	1995
EN ISO 6682	Earth-moving machinery—Zones of comfort and reach for controls (ISO 6682:1986, incl Amendment 1:1989)	1995
EN ISO 8662-4	Hand-held portable power tools—Measurement of vibration at the handle—Part 4: Grinders (ISO 8662-4:1994)	1995
EN ISO 9614-1	Acoustics—Determination of sound power levels of noise sources using sound intensity (ISO 9614-1:1993)	1995
EN ISO 11111	Safety requirements for textile machinery (ISO 11111:1995)	1995

Meditsiinivahendite direktiiviga 93/42/EEC 14.juuni 1993 liituvad harmoneeritud standardid, mis on eelmistele lisandunud 23.augustil 1996 (vt EVS Teataja 1/96):

Tähis	Harmoneeritud standardi nimetus	Ratifikatsioonimise aasta
EN 600	Naturale rubber latex male condoms	1996
EN 1060-1	Non-invasive sphygmomanometers—Part 1: General requirements	1995
EN 1060-2	Non-invasive sphygmomanometers—Part 2: Supplementary requirements for mechanical sphygmomanometers	1995
EN 1281-2	Anaesthetic and respiratory equipment—Conical connectors—Part 2: Screw-threaded weight- bearing connectors (ISO 5356-2:1987 modified)	1995
EN 10993-10	Biological evaluation of medical devices—Part 10: Tests for irritation and sensitization (ISO 10993:10:1986)	1995

Organismi siirdatud aktiivsete meditsiinivahendite direktiiviga 90/385/EEC 20.juuni 1990 ja meditsiinivahendite direktiiviga 93/42/EEC 14.juuni 1993 liituvad harmoneeritud standardid, mis on eelmistele lisandunud 23. augustil 1996 (vt EVS Teataja 1/96)

Tähis	Harmoneeritud standardi nimetus	Ratifikatsioonimise aasta
EN 1174-1	Sterilization of medical devices—Estimation of the population of micro-organisms on product— Part 1: Requirements	1996

CENELEC

Meditsiinivahendite direktiiviga 93/42/EEC 14.juuni 1993 liituvad harmoneeritud standardid eelmistele lisandunud 23. Augustil 1996 (vt EVS Teataja 1/96)

Tähis	Harmoneeritud standardi nimetus	Ratifitseerimise aasta
EN 60601-1	Medical electrical equipment—Part 1: General requirements for safety—IEC 601-1:1988	1990
Amendment A1 to EN 60601-1	Medical electrical equipment—Part 1: General requirements for safety—IEC 601-1:1988/A1:1991	1992
Amendment A2 to EN 60601-1	Medical electrical equipment—Part 1: General requirements for safety—IEC 601-1:1988/A2:1995+corr June 1995	1995
Amendment A13 to EN 60601-1	Medical electrical equipment—Part 1: General requirements for safety—1. Collateral standard: Safety requirements for medical electrical systems-- IEC 601-1-1:1992	1993
EN 60601-1-2	Medical electrical equipment—Part 1: General requirements for safety—2. Collateral standard. Electromagnetic compatibility—Requirements and tests-- IEC 601-1-2:1992	1994
EN 60601-1-3	Medical electrical equipment—Part 1: General requirements for safety--3. Collateral standard. General requirements for radiation protection in diagnostic X-ray equipment—IEC 601-1-3:1994	1994
EN 60601-2-2	Medical electrical equipment—Part 2: Particular requirements for safety of high frequency surgical equipment-IEC 601-2-2:1991-	1992
EN 60601-2-3	Medical electrical equipment—Part 2: Particular requirements for safety of short-wave therapy equipment-IEC 601-2-3:1991-	1992
EN 60601-2-21	Medical electrical equipment—Part 2: Particular requirements for the safety of infant radiant warmers—IEC 601-2-21:1994	1994
EN 60601-2-26	Medical electrical equipment—Part 2: Particular requirements for safety of electroencephalographs-- IEC 601-2-26:1994	1994
EN 60601-2-27	Medical electrical equipment—Part 2: Particular requirements for safety of electrocardiographic monitoring equipment-- IEC 601-2-27:1994	1994
EN 60601-2-28	Medical electrical equipment—Part 2: Particular requirements for safety of X-ray tube assemblies for medical diagnosis-- IEC 601-2-28:1993	1993
EN 60601-2-31	Medical electrical equipment—Part 2: Particular requirements for safety of external cardiac pacemakers with internal power source-- IEC 601-2-31:1994	1994

EN 60601-2-32	Medical electrical equipment—Part 2: Particular requirements for safety of associated equipment of X-ray equipment-- IEC 601-2-32:1994	1994
EN 60601-2-34	Medical electrical equipment—Part 2: Particular requirements for safety of direct blood-pressure monitoring equipment --IEC 601-2-34:1994	1995
EN 60645-1	Audiometers—Part 1: Pure-tone audiometers IEC 645-1:1992	1994
EN 60645-3	Audiometers—Part 3: Auditory test signals of short duration for audiometric and neuro-otological purposes—IEC 645-3:1994	1994
EN 60645-4	Audiometers—Part 4: Equipment for extended high-frequency audiometry—IEC 645-4:1994	1994

Organismi siirdatud aktiivsete meditsiinivahendite direktiiviga 90/385/EEC 20.juuni 1990 ja meditsiinivahendite direktiiviga 93/42/EEC 14.juuni 1993 liituvad harmoneeritud standardid liituvad harmoneeritud standardid eelmistele lisandunud 23.augustil1996 (vt EVS Teataja 1/96):

Tähis	Harmoneeritud standardi nimetus	Ratifitseerimise aasta
EN 50103	Guidance on the application of EN 29001 and EN 46001 and of EN 29002 and EN 46002 for the active (including active implantable) medical device industry	1994
EN 60601-1	Medical electrical equipment—Part 1: General requirements for safety—IEC 601-1:1988	1990
Amendment A1 to EN 60601-1	Medical electrical equipment—Part 1: General requirements for safety—IEC 601-1:1988/A1:1991	1992
Amendment A2 to EN 60601-1	Medical electrical equipment—Part 1: General requirements for safety—IEC 601-1:1988/A2:1995+corrig June 1995	1995
Amendment A3 to EN 60601-1	Medical electrical equipment—Part 1: General requirements for safety—IEC 601-1:1988/A3:1995	1995

STANDARDIMISEST ISLANDIL VÄIKERIIKIDE STANDARDIORGANITE VÕIMALUSED

Tutvustame hr Thorsteinssoni ettekannet, mille ta pidas Rahvusvahelisele Standardipäevale pühendatud koosolekul Standardiametis 14. oktoobril

Standardimine on rahvusvaheline tegevus, mistõttu standardimise põhimõtted on kõikjal ühesugused.

Siiski on nende põhimõtete rakendamisel eri riikides erinevusi.

Islandil loeme esmatahtsaks

- tihedaid sidemeid huvitatud osapooltega
- vastutuse määramist
- infotööd ja marketingi
- prioriteetide määramist

Standardimistööga alustati Islandil 30 aastat tagasi. 1956.a anti välja esimene standard. Esimese 20 aasta jooksul anti välja 75 standardit.

1978.a sai Island ISO kirjavahe-tajaliikmeks. Sel ajajärgul oli põhitegevuseks rahvusvaheliste standardite müük. Puudusid standardimise reeglid ning ebaselge oli Islandi standardite staatus.

1987.a loodi Islandi Standardinõukogu (STRI). Selle loomise tingis vajadus standardite järele, mis oleksid kokku lepitud asjasthuvitatute poolt kasutades selleks kindlaid reegleid.

Teiseks STRI loomist mõjutavaks teguriks oli Islandi valitsuse otsus EFTA kaudu integreeruda Euroopasse. Selle täitmiseks astus STRI 1988.a Euroopa Standardikomitee CEN ja Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee CENELEC liikmeks. STRI osaleb ka Euroopa Telekomunikatsiooni Standardiinstituudi ETSI töös.

Põhiliseks standardimise valdkonnaks Islandil on infotehnoloogia. Islandi tähestikus on 10 Islandile omast märki, millega tuleks arvestada rahvusvaheliste ja Euroopa infotehnoloogia standardite koostamisel.

Ideaalne standardite koostamisprotsess:

vajadus	- tööstus
initsiatiiv	- tööstus
ettevalmistuse korraldamine	-standardiorgan
ettevalmistamine	- eksperdid
konsensus	- eksperdid
vastuvõtmine	- standardiorgan
väljaandmine	- standardiorgan
levitamine	- standardiorgan
info	- standardiorgan

kasutamine - tööstus

Selle protsessi tähtsamateks osadeks on standardite vajadus ja kasutamine, vajalikke standardeid on kerge ette valmistada ja müüa.

Varsti pärast STRI loomist hakati tunnetama vajadust seaduse järele, millele toetuda.

1992. a võetigi vastu väga üldine standardiseadus.

Seaduses on öeldud:

- 1) STRI on assotsiatsioon, kelle huvisfääri kuulub heade Islandi standardite olemasolu, mida rakendatakse kaubavahetuses. STRI on standardimistöö rahvuslik foorum, kuid ei vastuta selle eest, kas vajalikud standardid on olemas või ei.
- 2) STRI esindab Islandit rahvusvahelistes ja Euroopa standardiorganisatsioonides. STRI on ISO, CEN ja CENELEC'i liige. Alates 1997.a ka IEC liige.
- 3) STRI peab töötama tööstusministri poolt kinnitatud reeglite ja ISO/IEC standardite koodi järgi.
- 4) Islandi standardid on STRI poolt vastu võetud standardid. Standard võib olla vastu võetud ükskõik millises keeles, mis sobib selle kasutajate ringile.
- 5) STRI peab teatama ettevalmistatavatest standarditest oma ajakirjas ja avaldama igal aastal kataloogi.
- 6) STRI peab edasi arendama standardiseerimist Islandil ja sellest ka avalikkust informeerima.

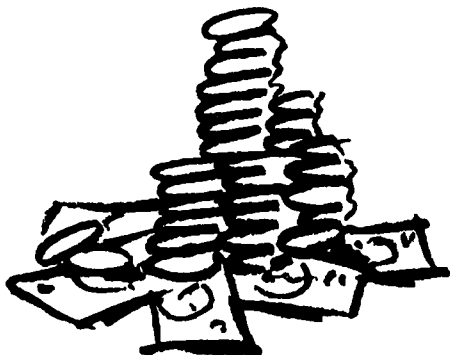
STRI on 20-liikmeline assotsiatsioon.

STRI egiidi all eksisteerivad finantsiliselt iseseisvad sektoriaalsed organisatsioonid. Elektrotehnikaalasele sektoriaalsele organisatsioonile on delegeeritud CENELEC-i raames tehtav töö.

Nõukogu liikmete seast on valitud direktorite juhatus (board) kuhu praegu kuuluvad ka Islandi Tööstus-föderatsiooni, Kaubanduskoja ja Tarbijakaitseliidu esindajad. Juhatus juures töötavad nõuandegrupid, kes aitavad määrata prioriteete.

Rahvusstandardimise finantseerimine

Viimased 5 ja pool aastat on STRI töötanud Kaubandus- ja Tööstus-ministeeriumiga sõlmitud kokkuleppe alusel. Ministeerium finantseerib Euroopa standardiorganisatsioonidesse kuulumisest tulenevate kohustuste täitmist. Ministeerium maksab ka aktiivse Euroopa standardimistööst teavitamise eest. Kokkulepe sõlmitakse kolmeks aastaks.

Igal aastal sõlmitakse ministeeriumitega eraldi kokkulepped teatud standardimistööks, sh mõnikord ka Euroopa standardite tõlkimiseks.

Islandi standardi ettevalmistamiseks on kõigepealt vaja selgitada, kas see standard leiab kasutamist. Kui jaa, tuleb leida, kes on sellest standardist huvitatud. Kui nõustutakse standardi vajadusega, peab sellega kaasnema ka soov tööd toetada nii aja kui rahaga.

Projektid võivad käsitleda standardiinfot teatud valdkondades, standardite tõlkimist.

Töö edukus sõltub tihedast koostööst huvitatud osapooltega.

Osalemine Euroopa standardimises

Euroopa standardimise jaotumine kolme erineva organisatsiooni vahel toob nende reeglite erinevuste tõttu kaasa mõningaid probleeme.

Euroopa standardiorganisatsioonide tööplaanid on üles ehitatud eelistades suurimate partnerite vajadusi. Siiski nõuavad reeglid standardite rakendamist kõikide liikmete poolt. Isegi suurematele liikmetele valmistab raskusi prioriteetide seadmine nii CEN-is kui oma organisatsioonis. Me peame keskenduma oma maa prioriteetidele.

Rahvuslike standardiorganite kohustusel Euroopa Standardiorganisatsioonide suhtes oleksid järgmised:

1. Tagada asjast huvitatutele võimalus saada infot töödest Euroopa tasandil.
2. Olla vahendajaks tehnilises töös osalemises.
3. Olla kanaliks rahvuslike seisukohtade edastamisel.
4. Viia töötulemused rahvuslikesse dokumentidesse.
5. Teavitada algupärastest rahvusstandarditest.
6. Osaleda juhtorganites.
7. Maksta liikmemaksu.

Kõigeeks selleks peavad eksisteerima rutiinsed tegevused. Põhiline, mis on aidanud STRI-l täita Euroopa standardiorganite liikmekohustusi on see, et STRI on määratletud kui foorum neile, kes on huvitatud standardimisest, teenindav foorum neile, kes on valmis kulutama raha ja aega neile vajalike standardite saamiseks.

Väga suurt tähelepanu osutatakse Islandis aktiivsele teavitamisele Euroopa standardimise tähtsusest.

ASSESSORITE ÕPPEPÄEV

Standardiamet koraldas 15. oktoobril k.a laborite ja sertifitseerimisorganite akrediteerimise ja tunnustamisega tegelevate assessorite õppepäeva.

Õppepäevast võttis osa 23 akrediteerimisala koolitusega assessorit ning 4 ilma vastava koolitusega assessorit, kes on osalenud vähemalt kahel hindamisel.

Standardiameti peadirektori asetäitja Viktor Krutob toonitas oma ettekandes vajadust tõsta hindamise ja akrediteerimise taset ning hoida assessoreid kursis sellealase tööga nii Eestis kui ka väljaspool Eestit. Käesolevaks ajaks on akrediteeritud 3 laborit ja tunnustatud 37. Samuti on tunnustatud 5 sertifitseerimisorganit. Registrisse on kantud 74 assessorit, kellest 61 on läbi teinud vastava koolituse. 46 assessorit on osalenud hindamistel ja akrediteerimistel. Kolmel juhul on akrediteerimisest osa võtnud Rootsi assessorid ja ühel juhul assessor Soomest. Ettekandja rõhutas vajadust rangemalt kontrollida laborite osalemist võrdluskatsetustes ja interkalibreerimistes. Lähemal ajal esitab Standardiamet avalduse

Rahvusvahelise Laborite Liidu EAL liikmeks saamiseks.

Standardiameti poolt välja töötatud materjalidest rääkis metroloogia- ja akrediteerimisosakonna juhataja asetäitja Edi Kulderknup. Standardiameti poolt on välja töötatud 11 akrediteerimisalast normdokumenti ja Eesti standardiks ülevõetud 6 Euroopa standardit. Lähemal ajal lisandub neile dokument, mis fikseerib assessorite tasustamise korra. Samuti on väljatöötamisel akrediteerimisprotsessi kirjeldav juhend.

Akrediteerimisalase töö tõhustamisest rääkis keskuse EhitusTEST direktor Lembit Ostrat. Ta märkis, et assessorite tööd kvaliteedisüsteemide hindamisel on vaja tõhustada. Kui labor ei ole viimase aasta jooksul katsetusi avalduses esitatud meetodikate ja alade osas sooritanud, ei tohi nendel aladel laborit tunnustada, märkis hr Ostrat. Samuti tuleks rangemalt suhtuda laborite võrdluskatsetustes osalemise kontrollimisse. Samuti peaks assessor tingimata valdama hinnatavat ala.

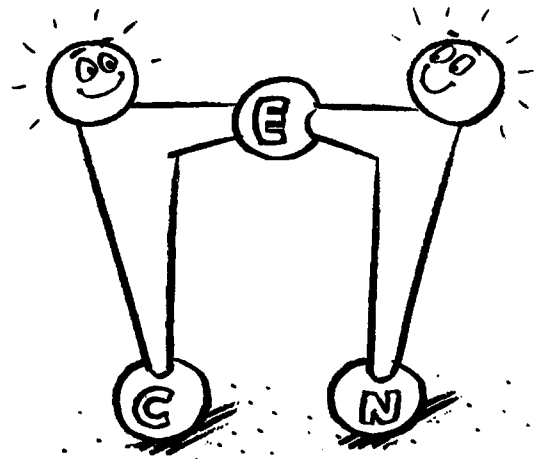
Pärast ettekandeid toimus arutelu ja kogemuste vahetamine, mille käigus õppepäevast osavõtnud tegid hulgaliselt asjalikke ettepanekuid akrediteerimisalase töö parandamiseks. Standardiamet otsustas arvesse võtta õppepäeval osalenud assessorite

ettepanekud akrediteerimistöö parandamiseks ning arvestades tõstatatud probleemide arukust ja mitmekülgset korraldada edaspidi assessorite kogemuste vahetamisi erinevatel aladel (keemia, kalibreerimine, sertifitseerimine jne)

Metroloogia- ja akrediteerimisosakonna peaspetsialist
Are Kunst

CEN UUDISED

- CEN 15-ndaks liitunud liikmeks on saanud Malta Standardiamet MBS.
- CEN uus liikmestaatus on kirjavahetajaliige. See on mõeldud väljaspool Euroopat asuvate nn kolmanda maailma maade jaoks.
- CEN liikmed teavitavad CEN-i nende poolt koostamisele tulevatel rahvusstandarditest. Saadud informatsioon avaldatakse igakuises väljaandes "Monthly notification register". Registris esitatakse materjal süstemaatiliselt, mis võimaldab kiiresti leida, kas mingi riik on hakanud Teid huvitava objekti kohta koostama rahvusstandardit. *Väljaandega "Monthly notification register" on võimalik tutvuda standardiosakonnas.*

- *Standardiosakonnas saab tutvuda iga kuu ilmuva CEN tehniliste komiteede koosolekute kalendriga. Viimases 9. numbris saab tutvuda 1996 lõpu, 1997 aasta ja 1998 esimese poole koosolekute kalendriga.*
- **EUROOPA STANDARDITE KASUTUSELEVÕTMINE CEN LIITUNUD LIIKMETE POOLT**

1996 septembri seisuga oli 2923 Euroopa standardit EN.

Nende rahvusstandardina kasutuselevõtmisel (implementation) CEN liitunud liikmete poolt eristub 3 gruppi:

esimesed viis on võtnud rahvusstandardiks 100 kuni 1144 EN (Tšehhi COSMT, Ungari MSZT, Rumeenia IRS, Slovaki UNMS, Poola PKN), teine grupp mõnest mõnekümneni 6-22 (Sloveenia SMIS, Eesti EVS, Leedu LST, Kroatia DZNM, Albaania DSC), kolmas grupp on praegu nullimehed: (Läti LAT, Küpros CYS, Bulgaaria CSM, Türgi TSE, Albaania DSC).

	Mai 1996	September 1996
MSZT Ungari	376	376
COSMT Tšehhi	1067	1144
SMIS Sloveenia	21	21
EVS Eesti	7	7
UNMS Slovaki	183	263
PKN Poola	181	190
TSE Türgi	0	0
IRS Rumeenia	172	360
CYS Küpros	0	0
CSM Bulgaaria	0	0
LST Leedu	0	22
DSC Albaania	0	11
DZNM Kroatia	6	6
LAT Läti	0	0

ISO UUDISED

- On ilmunud kaks esimest standardit kauaoodatud ISO 14000 keskkonnastandardite sarjast.

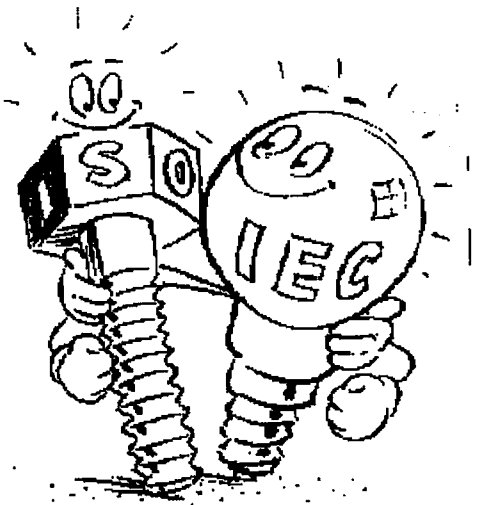
Need on **ISO 14001 Environmental management systems – Specification with guidance for use** ja

ISO 14004 Environmental management systems – General guidelines on principles, systems and supporting techniques.

Need kaks standardit on ISO 14000 sarja tugisambad, mis on mõeldud abistamiseks ettevõtteid alates keskkonnajuhtimise üldistest juhtnõõridest kuni sertifitseerimiseni.

ISO 14000 sarja standardid nii nagu kõik ISO standardid on vabatahtlikud ja põhinevad rahvusvahelisel konsensusel. Need on välja töötanud ISO tehniline komitee 207 “Keskkonnakorraldus”, kus on esindatud 69 riiki, sealhulgas vaatlejana ka Eesti.

- *Standardiosakonnas on võimalik tutvuda kuni 2000 aastani toimuvate ISO tehniliste komiteede ja alakomiteede koosolekute kalendriga.*

- ISO 4217 Registreerimisteenistus on teatanud järgmistest muudatustest valuutade tabelites

Ukraina karbovanets on asendatud krivnaga

parandada tabelis A.1: UKRAINE Hryvnia UAH 981 2
endise UKRAINE Karbovanet UAK 804 09/96 asemel,
milline kanda tabelisse A3.

CHILE	Chileas Peso	CLP	152	0
	Unidades de Formento	CLF	990	0

Tšiilis on väikseim ühik 2 asendatud 0-ga.

Mehhiko kohta lisada järgnev sisestus tabelisse 1:

Mexican Unidad de Inversion (UDI)	MXV	979	2
-----------------------------------	-----	-----	---

ja järgnev sisestus tabelisse 2:

MEXICO	Mexican Unidad	MXV	979	2
--------	----------------	-----	-----	---

- 10-12 septembril 1996 Londonis toimunud ISO Peaassambleel valiti **asepresidendiks poliitika alal prof. Dr. Helmut Reihlen** Saksamaalt ametist lahkunud hr Horwoodi asemel järelejäanud ajaks kuni 1997 a.
- Tähtajaks 1997-1999 valiti uuesti **asepresidendiks tehnilise juhtimise alal hr John Kean** Kanadast.
- **ISO Nõukogu koosseisus 1997. aastal** on järgmised rahvuslikud standardiorganisatsioonid: ABNT Brasiilia, AFNOR Prantsusmaa, ANSI USA, BSI Inglismaa, CSBTS Hiina, DIN Saksamaa, EOS Egiptus, GOST R Venemaa, ICONTEC Kolumbia, IPQ Portugal, IRAM Argentiina, JISC Jaapan, KNITQ Korea, SAZ Zimbabwe, SNZ Uus-Meremaa, TCVN Vietnam, TTBC Trinidad ja Tobago, UNI Itaalia.

• ISO LIIKMEMAKSUDEST

ISO liikmemaksud määratakse teatavasti üksuste alusel. Ühe üksuse suuruseks 1997. aastal on 6145 CHF

Teile oleks vast huvitav teada liikmemaksude suurusi, millega erinevad standardiorganisatsioonid toetavad rahvusvahelist standardimist. Kõige suuremad liikmemaksud on esimeses grupis, kuhu kuuluvad Saksamaa, USA, Inglismaa, Prantsusmaa ja Jaapan ning nende liikmemaksud on vahemikus 183-263 üksust, edasi näit Itaalia - 172 üksust, Kanada 119 üksust, Hiina 97 üksust, Venemaa 42 üksust, Rootsi 41 üksust, Norra 23 üksust, Soome 18 üksust, Ungari 8 üksust. Kõige väiksem täisliikme maks on 5 üksust, siia gruppi kuuluvad mitmed Kesk- ja Ida-Euroopa, Aasia, Aafrika ja Lõuna-Ameerika riikide standardiorganisatsioonid, sealhulgas ka Valgevene ja Usbeki.

Eesti nii nagu ka teiste kirjavahetajaliikmete maks on teatavasti 2 üksust.

OKTOOBRI SAADUD ISO STANDARDID

TC 6 Paber, papp, puitmass ja tselluloos

ISO 13820:1996

Paper, board and corrugated fibreboard--
Description and calibration of compression-
testing equipment

TC 23 Põllu-ja metsatöötraktorid jm masinad

ISO 3600:1996

Tractors, machinery for agriculture and forestry,
powered lawn and garden equipment--
Operator's manuals-- Content and presentation

TC 27 Tahked mineraalkütused

ISO 333/Cor1:1996

Technical Corrigendum 1

TC 31 Rehvid, veljed ja ventiilid

ISO 7867-2/Cor1:1996

Technical Corrigendum 1

TC 34 Põllumajanduslikud toiduained

ISO 6886:1996

Animal and vegetable fats and oils--
Determination of oxidation stability

TC 38 Tekstiil

ISO 105-Z03:1996

Textiles-- Tests for colour fastness-- Part Z03:
Intercompatibility of basic dyes for acrylic fibres

ISO 105-Z05:1996

Textiles-- Tests for colour fastness-- Part Z05:
Determination of the dusting behaviour of dyes

ISO 5084:1996

Textiles-- Determination of thickness of textiles
and textile products

ISO 7772-2:1996

Assessment of industrial laundry machinery by
its effect on textiles-- Part 2: Extracting machines

ISO 7772-3:1996

Assessment of industrial laundry machinery by
its effect on textiles-- Part 3: Flatworking-ironing
machines

ISO 7772-4:1996

Assessment of industrial laundry machinery by
its effect on textiles-- Part 4: Batch-drying
tumblers

TC 44 Keevitus ja jootmine

ISO 10656:1996

Electric resistance welding-- Intergrated
transformers for welding guns

TC 45 Kautšuk ja kummitooted

ISO 814:1996

Rubber, vulcanized-- Determination of adhesion
to metal-- Two-plate method

TC 47 Keemia

ISO 10142:1996

Carbonaceous materials for use in the production
of aluminium -- Calcined coke-- Determination
of grain stability using a laboratory vibration mill

<u>TC 61 Plastid</u> ISO 871:1996	Plastics-- Determination of ignition temperature using a hot-air furnace
<u>TC 106 Stomatoloogia</u> ISO 13397-2:1996	Periodontal cures, dental scalers and excavators-- Part 3: Periodontal cures-- Gr-type
ISO 13397-3:1996	Periodontal cures, dental scalers and excavators-- Part 3: Dental scalers-- H-type
<u>TC 108 Mehaaniline vibratsioon ja löögid</u> ISO 10814:1996	Mechanical vibration-- Susceptibility and sensitivity of machines to unbalance
<u>TC 131 Hüdraulikasüsteemid</u> ISO/TR 10949:1996	Hydraulic fluid power-- Methods for cleaning and for assessing the cleanliness level of components
<u>TC 138 Plasttorud, -toruliitmikud ja -torustikuarmatuurid voolavale keskkonnale</u> ISO 11413:1996	Plastics pipes and fittings-- Preparation of test piece assemblies between a polyethylene (PE) pipe and an electrofusion fitting
<u>TC 172 Optika ja optikariistad</u> ISO 9211-4:1996	Optics and optics instruments-- Optical coatings-- Part 4: Specific test methods
ISO 11553:1996	Safety of machinery-- Laser processing machines-- Safety requirements
<u>TC 207 Keskkonnakorraldus</u> ISO 14001:1996	Environmental management systems-- Specification with guidance for use
ISO 14004:1996	Environmental management systems-- General guidelines on principles, systems and supporting techniques
<u>JTC 1 Infotehnoloogia</u> ISO/IEC 8348:1996	Information technology-- Open System Interconnection-- Network Service Definition
ISO/IEC 8613-9:1996	Information technology-- Open Document Architecture (ODA) and interchange format: Audio content architectures
ISO/IEC 8824-1/Cor1:1996	Technical Corrigendum 1
ISO/IEC 8882-1:1996	Information technology-- Telecommunications and information exchange between systems-- X25 DTE conformance testing-- Part 1: General principles
ISO/IEC 8886:1996	Information technology-- Open Systems Interconnection-- Data link service definition
ISO/IEC 9066-3:1996	Information technology-- Open Systems Interconnection-- Reliable Transfer: Protocol Implementation Conformance Statement (PICS) proforma

ISO/IEC 9579-3:1996	Information technology-- Open Systems Interconnection-- Remote Database Access-- Part 3: SQL specification Protocol Implementation Conformance Statement (PICS) proforma
ISO/IEC 9072-3:1996	Information technology-- Open Systems Interconnection-- Remote Operations: Protocol Implementation Conformance Statement (PICS) proforma
ISO/IEC 10022:1996	Information technology-- Open Systems Interconnection-- Physical Service Definition
ISO/IEC 10164-17:1996	Information technology-- Open Systems Interconnection-- Systems Management: Change over function
ISO/IEC 10175-1:1996	Information technology-- Text and office systems-- Document Printing Application (DPA)-- Part 1: Abstract service definition and procedures
ISO/IEC 10181-3:1996	Information technology-- Open Systems Interconnection-- Security frameworks for open systems: Access control framework
ISO/IEC 10181-5:1996	Information technology-- Open Systems Interconnection-- Security frameworks for open systems: Confidentiality framework
ISO/IEC 10181-6:1996	Information technology-- Open Systems Interconnection-- Security frameworks for open systems: Integrity framework
ISO/IEC 10746-2:1996	Information technology-- Open Distributed Processing-- Reference Model: Foundations
ISO/IEC 10746-3:1996	Information technology-- Open Distributed Processing-- Reference Model: Architecture
ISO/IEC 13712-3/Amd1:1996	Information technology-- Remote Operations: OSI realizations-- Remote Operations Service Element (ROSE) protocol specification AMENDMENT 1: Mapping to A-UNIT-DATA and built-in operations
ISO/IEC 14840:1996	Information technology-- 12,65 mm wide magnetic tape cartridge for information interchange-- Helical scan recording-- Data-D3-1 format
ISO/IEC 14841:1996	Information technology-- Telecommunication and information exchange between systems-- Private Integrated Services Network-- Specification, functional model and information flows-- Call offer supplementary service
ISO/IEC 14843:1996	Information technology-- Telecommunications and information exchange between systems-- Private Integrated Services Network-- Interchange signalling protocol-- Call offer supplementary service

ISO/IEC 14844:1996

Information technology-- Telecommunications and information exchange between systems-- Private Integrated Services Network-- Interexchange signalling protocol-- Do not disturb and do not disturb override supplementary services

ISO/IEC Guide 2:1996

Standardization and related activities-- General vocabulary

OKTOOBRI SAADUD CEN STANDARDID JA KAVANDID

TC 38 Puidu ja puitmaterjali vastupidavus

prEN 113 REVIEW:1996

Wood preservatives-- Test method for determining the protective effectiveness against wood destroying basidiomycetes-- Determination of the toxic values

prEN 599-1:1996

Durability of food and wood-based products-- Performance of preventive wood preservatives as determined by biological tests-- Part 1: Specification according to hazard class

TC 47 Õlipihustuspõletid ja nende osad: töö ohutus ja katsetamine

EN 267:1991/A1:1996

Safety shut-off and control devices for monobloc oil burners

TC 55 Stomatoloogia

EN 1639:1996

Dentistry-- Medical devices for dentistry-- Instruments

EN 1640:1996

Dentistry-- Medical devices for dentistry-- Equipment

EN 1641:1996

Dentistry-- Medical devices for dentistry-- Materials

EN 1642:1996

Dentistry-- Medical devices for dentistry-- Dental implants

EN ISO 3630-3:1996

Dental root-canal instruments-- Part 3: Condensers, pluggers and spreaders (ISO 3630-3:1994)

EN ISO 4824:1996

Dentistry-- Ceramic denture teeth (ISO 4824:1993)

CR 12401:1996

Guidance on the classification of dental devices and accessories

<u>TC 74 Äärikud ja äärikliited</u> prEN 1092-2:1996	Flanges and their joints-- Circular flanges for pipes, valves, fittings and accessories, PN designated-- Part 2: Cast iron flanges
<u>TC 79 Respiraatorid jm hingamiskaitsevahendid</u> prEN 144-2:1996	Respiratory protective devices-- Gas cylinder valves-- Outlet connections
EN 1061:1996	Respiratory protective devices for self-rescue-- Self-contained closed-circuit breathing apparatus-- Chemical oxygen (Na ClO ₃) escape apparatus-- Requirements, testing, marking
<u>TC 85 Silmakaitsevahendid</u> prEN 175:1996	Personal protection-- Equipment for eye and face protection during welding and allied processes
<u>TC 85 Silmakaitsevahendid</u> prEN 1731:1996	Mesh type eye and face protectors for industrial and non-industrial use against mechanical hazards and/or heat
prEN 1836:1996	Personal eye protection-- Sunglasses and sunglare filters for general use
<u>TC 104 Betoon (kasutusomadused, tootmine, paigaldamine ja vastupidavus)</u> prEN 523:1996	Steel strip sheaths for prestressing tendons-- Terminology, requirements, quality control
prEN 524-1:1996	Steel strip sheaths for prestressing tendons-- Test methods-- Part 1: Determination of shape and dimensions
prEN 524-2:1996	Steel strip sheaths for prestressing tendons-- Test methods-- Part 2: Determination of flexural behaviour
prEN 524-3:1996	Steel strip sheaths for prestressing tendons-- Test methods-- Part 3: To-and fro bending test
prEN 524-4:1996	Steel strip sheaths for prestressing tendons-- Test methods-- Part 4: Determination of lateral load resistance
prEN 524-5:1996	Steel strip sheaths for prestressing tendons-- Test methods-- Part 5: Determination of tensile load resistance
prEN 524-6:1996	Steel strip sheaths for prestressing tendons-- Test methods-- Part 6: Determination of leaktightness (Determination of water loss)
<u>TC 109 Gaasikütusel töötavad keskküttesüsteemid</u> EN 297:1994/A2:1996	Gas-fired central heating boilers-- Type B ₁₁ and B _{11BS} boilers, fitted with atmospheric burners of nominal heat input not exceeding 70 kW
<u>TC 110 Soojusvahetid</u> prEN 305:1996	Heat exchangers-- Definitions of performance of heat exchangers and the general test procedure for establishing performance of all heat exchangers

prEN 308:1996	Heat exchangers-- Test procedures for establishing performance of air and flue gases heat recovery devices
<u>TC 112 Puitpaneelid</u>	
EN 312-1:1996	Particleboards-- Specifications-- Part 1: General requirements for all boards types
EN 312-2:1996	Particleboards-- Specifications-- Part 2: Requirements for general purpose boards for use in dry conditions
EN 312-3:1996	Particleboards-- Specifications-- Part 3: Requirements for boards for interior fitments (including furniture) for use in dry conditions
EN 312-4:1996	Particleboards-- Specifications-- Part 4: Requirements for load-bearing boards for use in dry conditions
EN 312-6:1996	Particleboards-- Specifications-- Part 6: Requirements for heavy duty load-bearing boards for use in dry conditions
EN 634-2:1996	Cement-bonded particleboards-- Specifications-- Part 2: Requirements for OPC bonded particleboards for use dry, humid and exterior conditions
<u>TC 121 Keevitus</u>	
prEN 970:1996	Non-destructive examination of fusion welds-- Visual examination
<u>TC 122 Ergonoomika</u>	
prEN 894-1:1996	Safety of machinery-- Ergonomics requirements for the design of displays and control actuators-- Part 1: General principles for human interactions with displays and control actuators
prEN 894-2:1996	Safety of machinery-- Ergonomics requirements for the design of displays and control actuators-- Part 2: Displays
<u>TC 128 Katuse- ja seinakatted</u>	
prEN 534:1996	Corrugated bitumen sheets
prEN 544:1996	Bitumen shingles
prEN 1462:1996	Brackets for eaves gutters-- Requirements and testing
<u>TC 132 Alumiinium ja alumiiniumsulamid</u>	
prEN 604-1:1996	Aluminium and aluminium alloys-- Cast forging stock-- Part 1: Technical conditions for inspection and delivery
prEN 604-2:1996	Aluminium and aluminium alloys-- Cast forging stock-- Part 2: Tolerances on dimensions and form
prEN 1669:1996	Aluminium and aluminium alloys-- Test methods-- Earing test for sheet and strip

<u>TC 135 Teraskonstruksioonide valmistamine ja paigaldamine</u>	
prENV 1090-3:1996	Execution of steel structures-- Part 3: Supplementary rules for high yield strength steels
<u>TC 139 Värvid ja lakid</u>	
EN 927-1:1996	Paints and varnishes-- Coating materials and coating systems for exterior wood-- Part 1: Classification and selection
prEN ISO 11126-1:1996	Preparation of steel substrates before application of paints and related products-- Specifications for non-metallic blast-cleaning abrasives-- Part 1: General introduction and classification (ISO 11126-1:1993)
<u>TC 144 Põllu- ja metsatöötraktorid jm masinad</u>	
EN 786:1996	Garden equipment-- Electrically powered walk-behind and hand-help lawn trimmers and lawn edge trimmers-- Mechanical safety
EN 786:1996/Cor:1996	Technical Corrigendum
<u>TC 145 Kummi- ja plastimasinad. Ohutus</u>	
EN 1417:1996	Rubber and plastics machines-- Two roll mills-- Safety requirements
<u>TC 151 Ehitusseadmed ja ehitusmaterjalimasinad. Ohutus</u>	
EN 815:1996	Safety of unshielded tunnel boring machines and rodless shaft boring machines for rock
<u>TC 154 Agregaadid</u>	
prEN 933-3:1996	Tests for geometrical properties of aggregates-- Part 3: Determination of particle shape-- Flakiness index
<u>TC 155 Plasttorustikud ja kanalisatsioonisüsteemid</u>	
EN 1393:1996	Plastics piping systems-- Glass-reinforced thermosetting plastics (GRP) pipes-- Determination of initial longitudinal tensile properties
EN 1394:1996	Plastics piping systems-- Glass-reinforced thermosetting plastics (GRP) pipes-- Determination of apparent initial circumferential tensile strength
EN 1447:1996	Plastics piping systems-- Glass-reinforced thermosetting plastics (GRP) pipes-- Determination of long-term resistance to internal pressure
EN 1450:1996	Plastics piping systems-- Glass-reinforced thermosetting plastics (GRP) componenets-- Test methods to prove the design of bolted flange joints
prEN 1638:1996	Plastics piping systems-- Glass-reinforced thermosetting plastics (GRP) pipes-- Test method for the effects of cyclic internal pressure

prEN 1716:1996	Plastics piping systems-- Polyethylene (PE) tapping tees-- Test method for impact resistance of an assembled tapping tee
prEN 1852-1:1996	Plastics piping systems for non-pressure underground drainage sewerage-- Polypropylene (PP)-- Part 1: Specification of pipes, fitting and the systems
prEN 12095:1996	Plastics piping systems-- Brackets for rainwater piping systems-- Test method for bracket strength
<u>TC 158 Peakaitsevahendid</u>	
prEN 1384:1996	Helmets for equestrian activities
<u>TC 162 Kaitseriietus, sh käekaitsevahendid ja päästevestid</u>	
prEN 533:1996	Protective clothing-- Protection against heat and flame-- Limited flame spread materials and material assemblies
<u>TC 164 Veevarustus</u>	
prEN 805:1996	Water supply-- Requirements for systems and components outside buildings
<u>TC 174 Puu- ja köögiviljamahlad. Analüüsimeetodid</u>	
EN 12143:1996	Fruit and vegetable juice-- Estimation of soluble solids content-- Refractometric method
EN 12144:1996	Fruit and vegetable juices-- Determination of total alkalinity of ash-- Titrimetric method
EN 12145:1996	Fruit and vegetable juices-- Determination of total dry matter-- Gravitation method with loss of mass on drying
EN 12146:1996	Fruit and vegetable juices-- Enzymatic determination of sucrose content-- NADP spectrometric method
EN 12148:1996	Fruit and vegetable juices-- Determination of hesperidin and naringin in citrus juices-- Method using high performance liquid chromatography
<u>TC 175 Ümarpuit ja saepuit</u>	
prEN 1312:1996	Round and sawn timber-- Determination of the batch volume of sawn timber
prEN 1315-1:1996	Dimensional classification-- Part 1: Hardwood round timber
prEN 1316-1:1996	Hardwood round timber-- Qualitative classification-- Part 1: Oak and beech
prEN 1316-2:1996	Hardwood round timber-- Qualitative classification-- Part 2: Poplar
<u>TC 177 Monteeritavad raudbetondetailid autoklaavsest poorbetoonist</u>	
prEN 1521:1996	Determination of flexural strength of lightweight aggregate concrete with open structure
<u>TC 183 Jäätmekäitlus</u>	
prEN 840-1:1996	Mobile waste containers-- Part 1: Containers with 2 wheels with a capacity from 80 l to 390 l for comb lifting devices, dimensions and design

prEN 840-2:1996	Mobile waste containers-- Part 2: Containers with 4 wheels with a capacity from 500 l to 1200 l with flat lid(s), for trunnion and/or comb lifting devices, dimensions and design
prEN 840-3:1996	Mobile waste containers-- Part 3: Containers with 4 wheels with a capacity from 770 l to 1300 l with dome lid(s), for trunnion and/or comb lifting devices, dimensions and design
prEN 840-4:1996	Mobile waste containers-- Part 4: Containers with 4 wheels with a capacity from 750 l to 1700 l with flat lid(s), for trunnion or BG-and/or wide comb lifting devices, dimensions and design
prEN 840-5:1996	Mobile waste containers-- Part 5: Performance requirements and test methods
prEN 840-6:1996	Mobile waste containers-- Part 6: Safety and health requirements
<u>TC 184 Tööstuskeraamika</u> ENV 843-3:1996	Advanced technical ceramics-- Monolithic ceramics-- Mechanical properties at room temperature-- Part 3: Determination of subcritical crack growth parameters from constant stressing rate flexural strength tests
<u>TC 190 Valutehnoloogia</u> prEN 1369:1996 prEN 1370:1996	Foundling-- Magnetic particle inspection Founding-- Surface roughness inspection by visual/tactile comparators
<u>TC 204 Meditsiiniseadmete steriliseerimine</u> prEN 1174-2:1996 prEN 1174-3:1996	Sterilization of medical devices-- Estimation of the population of micro-organisms on product-- Part 2: Guidance Sterilization of medical devices-- Estimation of the population of micro-organisms on product-- Part 3: Guide to the methods for validation of microbiological techniques
<u>TC 205 Mitteaktiivsed meditsiiniseadmed</u> EN ISO 10555-1:1996	Sterile, single-use intravascular catheters-- Part 1: General requirements (ISO 10555-1:1995)
<u>TC 230 Veeanalüüs</u> EN 1485:1996	Water quality-- Determination of adsorbable organically bound halogens (AOX)
<u>TC 248 Tekstiil ja tekstiilitooted</u> EN ISO 105-E01:1996 EN ISO 105-E04:1996 EN ISO 5084:1996	Textiles-- Tests for colour fastness-- Part E01: Colour fastness to water (ISO 105-E01:1994) Textiles-- Tests for colour fastness-- Part E04: Colour fastness to perspiration (ISO 105-E04:1994) Textiles-- Determination of thickness of textiles and textile products (ISO 5084:1996)

TC 251 Meditsiiniinfo

ENV 12381:1996

ENV 12388:1996

EN ISO 12777-1:1996

Health care informatics-- Time standards for healthcare specific problems

Medical Informatics-- Algorithm for Digital Signature Services in Health Care

Methods of test for pallet joints-- Part 1: Determination of bending resistance of pallet nails, other dowel-type fasteners and staples (ISO 12777-1:1994)

TC 253 Kleplindid

EN 1939:1996

EN 12023:1996

Self adhesive tapes-- Measurement of peel adhesion from stainless steel or from its own backing

Self adhesive tapes-- Measurement of water vapour transmission in a warm humid atmosphere

TC 256 Rööbastee kasutusviisid

prENV 12299:1996

Railway applications-- Ride comfort for passengers-- Measurement and evaluation

TC 261 Pakendamine

EN ISO 7965-2:1996

EN ISO 8351-1:1996

EN ISO 8351-2:1996

EN ISO 8367-2:1996

Sacks-- Drop test-- Part 2: Sacks made from thermoplastic flexible film (ISO 7965-2:1993)

Packaging-- Method of specification for sacks-- Part 1: Paper sacks (ISO 8351-1:1994)

Packaging-- Method of specification for sacks-- Part 2: Sacks made from thermoplastic flexible film (ISO 8351-2:1994)

Packaging-- Dimensional tolerances for general purpose sacks-- Part 2: Sacks made from thermoplastic flexible film (ISO 8367-2:1993)

TC 263 Raha, väärisesemete ja andmevahendite turvaline hoiustamine

prEN 1143-1:1996

Secure storage units-- Requirements, classification and methods of test for resistance to burglary-- Part 1: Safes, strongroom doors and strongrooms

TC 270 Sisepõlemismootorid

EN ISO 8178-1:1996

EN ISO 8178-2:1996

EN ISO 8178-4:1996

Reciprocating internal combustion engines-- Exhaust emission measurement-- Part 1: Test-bed measurement of gaseous and particulate exhaust emissions (ISO 8178-1:1996)

Reciprocating internal combustion engines-- Exhaust emission measurement-- Part 2: Measurement of gaseous and particulate exhaust emissions at site (ISO 8178-2:1996)

Reciprocating internal combustion engines-- Exhaust emission measurement-- Part 4: Test cycles for different engine applications (ISO 8178-4:1996)

TC 275 Toiduainete analüüs. Horisontaalmeetodid

EN 1376:1996	Foodstuffs-- Determination of saccharin in table top sweetener preparations-- Spectrometric method
EN 1377:1996	Foodstuffs-- Determination of acesulfame K in table top sweetener preparations-- Spectrometric method
EN 1378:1996	Foodstuffs-- Determination of aspartame in table top sweetener preparations-- Method by high performance liquid chromatography
EN 1379:1996	Foodstuffs-- Determination of cyclamate and saccharin in liquid table top sweetener preparations-- Method by performance liquid chromatography

TC 278 Maanteetransport ja selle jälgimisautomaatika

ENV 12313-1:1996	Traffic and Traveller Information (TTI)-- TTI Messages via Traffic Message Coding-- Part 1: Coding Protocol for Radio Data System-- Traffic Message Channel (RDS-TMC)
ENV 12314-1:1996	Road Transport and Traffic Telematics-- Automatic vehicle and equipment identification-- Part 1: Reference Architectures and Terminology
ENV 12315-1:1996	Traffic and Traveller Information (TTI)-- TTI Messages via Dedicated Short-Range Communication-- Part 1: Data Specification-- Downlink (Roadside to Vehicle)
ENV 12315-2:1996	Traffic and Traveller Information (TTI)-- TTI Messages via Dedicated Short-Range Communication-- Part 2: Data Specification-- Uplink (Vehicle to Roadside)

TC 279 Väärtuskorraldus. Väärtusanalüüs, funktsionaalanalüüs

EN 1325-1:1996	Value Management, Value Analysis, Functional Analysis vocabulary-- Part 1: Value Analysis and Functional Analysis
----------------	---

TC 300 Merelaevad ja meretehnika

prEN ISO 5620-1:1996	Shipbuilding and marine structures-- Filling connection for rinking water tanks-- Part 1: General requirements (ISO 5620-1:1992)
prEN ISO 5620-2:1996	Shipbuilding and marine structures-- Filling connection for rinking water tanks-- Part 2: Components
prEN ISO 6115:1996	Shipbuilding-- Trawl winches (ISO 6115:1988)

TC 301 Maantee elektrisõidukid

EN 1821-1:1996	Electrical propelled road vehicles-- Measurement of road operating ability-- Part 1: Pure electric vehicles
----------------	---

TC 307 Õlikultuuride seemned, loomsed ja taimsed rasvad ja õlid ning nende kõrvalsaadused

EN ISO 5511:1996

Oilseeds-- Determination of oil content-- Method using continuous-wave low-resolution nuclear magnetic resonance spectrometry (Rapid method) (ISO 5511:1992)

TC 310 Uudne tootmistehnoloogia

EN ISO 2806:1996

Industrial automation systems-- Numerical control of machines-- Vocabulary (ISO 2806:1994)

AECMA

EN 2155-19:1996

Aerospace series-- Test methods for transparent materials for aircraft glazing-- Part 19: Determination of craze resistance

EN 2264:1996

Aerospace series-- Nuts, anchor, self-locking, floating, two lug, incremental counterbore, in alloy steel, cadmium plated, M_0S_2 lubricated-- Classification: 900 MPa (at ambient temperature)/235 °C

EN 2650:1996

Aerospace series-- Screws, pan head, slotted, threaded to head, in corrosion resisting steel, passivated-- Classification: 600 MPa (at ambient temperature)/425 °C

EN 2651:1996

Aerospace series-- Screws, pan head, slotted, threaded to head, in brass, tin plated-- Classification: 380 MPa (at ambient temperature)/80 °C

EN 2653:1996

Aerospace series-- Screws, 100° countersunk head, slotted, threaded to head, in corrosion resisting steel, passivated-- Classification: 600 MPa (at ambient temperature)/425 °C

EN 2654:1996

Aerospace series-- Screws, 100° countersunk head, slotted, threaded to head, in brass, tin plated-- Classification: 380 MPa (at ambient temperature)/80 °C

EN 3149:1996

Aerospace series-- Shank nuts-- Installation holes, 60 ° swage, flanges-- Design standard

prEN 3303:1996

Aerospace series-- Screws, cap head, hexagon socket, coarse tolerance normal shank, medium length thread, in alloy steel, cadmium plated-- Classification: 1100 MPa (at ambient temperature)/235 °C

EN 3306:1996

Aerospace series-- Screws, 100° countersunk normal head, offset cruciform recess, threaded to head, in titanium alloy, anodized, M_0S_2 lubricated-- Classification: 1100 MPa (at ambient temperature)/315 °C

EN 3308:1996	Aerospace series-- Screws, normal hexagonal head, threaded to head, in titanium alloy, anodized, MoS ₂ lubricated-- Classification: 1100 MPa (at ambient temperature)/315 °C
prEN 3543:1996	Aerospace series-- Screws, 100° countersunk head, offset cruciform recess, close tolerance normal shank, short thread, in heat and corrosion resisting steel, passivated-- Classification: 1100 MPa (at ambient temperature)/425 °C
EN 3612:1996	Aerospace series-- Undercuts for splines-- Design standard
<u>ISO/TC 10 Tehniline joonestamine</u>	
prEN ISO 4172:1996	Technical drawings-- Construction drawings-- Drawings for the assembly of prefabricated structures (ISO 4172:1991)
<u>ISO/TC 93 Tärklis (sh derivaadid ja tärklise kõrvalsaadused)</u>	
EN ISO 11214:1996	Modified starch-- Determination of carboxyl group content of oxidized starch (ISO 11214:1996)
<u>ISO/TC 176 Kvaliteedi juhtimine ja tagamine</u>	
EN ISO 10007:1996	Quality management-- Guidelines for configuration management (ISO 10007:1995)
<u>ECISS/TC 10 Konstruksiooniterased. Omadused</u>	
EN 10238:1996	Automatically blast-cleaned and automatically prefabrication primed structural steel products
<u>ECISS/TC 13 Valtsitud lametooted külmtöötlemiseks. Kvaliteedid, mõõtmed, tolerantsid ja erikatsed</u>	
EN 10048:1996	Hot rolled narrow steel strip-- Tolerances on dimensions and shape
EN 10140:1996	Cold rolled narrow steel strip-- Tolerances on dimensions and shape
<u>ECISS/TC 22 Surveseadmete terased. Omadused</u>	
EN 10207:1991/prA1:1996	Steels for simple pressure vessels-- Technical delivery requirements for plates, strips and bars
<u>ECISS/TC 23 Termotöödeldavad terased, terasesulamid ja automaaditerased. Omadused</u>	
EN 10083-1:1991+A1:1996	Quenched and tempered steels-- Part 1: Technical delivery conditions for special steels (includes amendment A1:1996)
EN 10083-2:1991+A1:1996	Quenched and tempered steels-- Part 2: Technical delivery conditions for unalloyed quality steels (includes amendment A1:1996)
<u>ECISS/TC 27 Plakeeritud lamevaltsstooted. Omadused, mõõtmed, tolerantsid ja erikatsed</u>	
EN 10169-1:1996	Continuously organ coated (coil coated) steel flat products-- Part 1: General information (definitions, materials, tolerances, test methods)

EESTI STANDARDITE VALMIMISE ETAPID

Nii ISO kui CEN on kehtestanud standardite valmimise etapid, mis on tähistatud vastavate numberkoodidega. Koodid on hädavajalikud standardiprogrammides ära märkimaks millises valmimise staadiumis mingi standard on.

EVS on standardite valmimise etappide tähistamiseks kehtestanud esialgsed koodid, mis töö käigus edaspidi kindlasti täpsustuvad

- 00 Standardi koostamisetpanek
- 10 Standardi koostamisetpanek on EVS standardikomisjoni poolt heaks kiidetud
- 20 Standardikavandi ettevalmistusperiood (tõlkimine, materjali kogumine jne)
- 30 Standardikavandi ettevalmistamine töögrupi poolt
- 40 Kavand on arvamuste küsitlusringil ja kooskõlastamisel
- 50 Kavand on esitatud EVS Standardikomisjonile heakskiitmiseks ja Standardiametile kinnitamiseks ja registreerimiseks
- 60 Standardi avaldamine
- 90 Standardi ümbervaatamine
- 95 Standardi tühistamine

EUROOPA STANDARDITE TÕLKED

Standardiametile on esitatud kasutuselevõtmiseks Eesti standarditena järgmiste Euroopa standardite tõlked

Kood	Tähis	Nimetus
20	prEN 134	Hingamiselundite kaitsevahendid
20	EN 340	Kaitseriietus. Üldnõuded
20	EN 420	Üldnõuded kinnastele
20	EN 471	Signaalriietus
20	EN 418	Masinate ohutus—hädaseiskamiseadmed— funktsionaalsed aspektid—projekteerimise põhimõtted
20	EN 626-1	Masinate ohutus—Masinatest lähtuvatest ohtlikest ainetest tekitatava riski vähendamine tervisele—1.osa: Põhimõtted ja spetsifikatsioonid masinate tootjatele.
20	EN 626-1	Masinate ohutus—Põhikontseptsioonid, projekteerimise üldpõhimõtted—1.osa: Põhiterminoloogia, metoodika

STANDARDITE KAVANDID

Standardiametile on esitatud Eesti standardi kavandina

Kood	Tähis	Nimetus
50	EVS-EN 10002-1:1996	Metallmaterjalid- tõmbeteim. Osa 1. Katsemetoodika (toatemperatuuril)

MÜÜGILE SAABUNUD EESTI STANDARDID

		Hind
EVS 724:1996	Ehitusmaterjalide- ja toodete soojaerijuhtivuse määramine, kontroll, katsemeetodid ja -seadmed	54.25
EVS 726:1996	Teraviljasaadused. Kahjuritega nakatatus ja saastatuse määramine	26.25
EVS 727:1996	Teraviljasaadused. Magnetilise metallilisandi määramine	26.25

OKTOOBRIIS ON STANDARDIAMETI POOLT REGISTRISSE KANTUD

EE 01048836 TT 4-95 muud.9	Soojusarvestid SA-94/1	03 10 96
EE 01048836 TT 5-95 muud.9	Soojusarvestid SA-94/2	03 10 96
EE 01048836 TT 6-96 muud.2	Soojusarvestid SA-94/2M	03 10 96
EE 01048836 TT 8-96 muud.1	Seina liidespistik AD 1001	24 09 96
EE 13007311 TS 1-96	Kummibetoon	09 10 96
EE 13007446 TS 1-96	Keevituspoolautomaat MODUL- 250 SEERIA	16 10 96
EE 18021149 TS 9-96	Pärnu hapukoor	05 07 96
EE 18021149 TS 10-96	Pärnu petipulber	01 08 96

EVS Teataja tellimine 1997. aastaks

Alates 1997. aastast on Teil võimalus vormistada EVS Teataja püsitellimus.
Kui olete esitanud püsitellimuse, ei ole vaja Teil igal aastal tellimust uuesti esitada.

Peale aasta tellimishinna väljakuulutamist tuleb kuni 1.jaanuarini vaid nõutud summa üle kanda Standardiameti arvele Põhja-Eesti Pangas nr 012 34 33913 kood 784 ja teatada ülekande number ning kuupäev

kas kirjalikult aadressil Standardiamet Aru 10 EE0003 Tallinn

või fax 654 13 30

või tel 49 20 21 Anne Laimets.

Kui soovite katkestada tellimust ennetähtaegselt tuleb sellest kuu aega ette teatada.

Tellimuse vormistamiseks palume täita järgnev vorm ja saata see Standardiametisse aadressil Aru 10 EE0003 Tallinn

Palume kindlasti märkida, kas soovite vormistada püsitellimuse!

EVS TEATAJA TELLIMISKAART

TELLIN EVS TEATAJA

- PÜSITELLIMUSENA**   **350 krooni aasta**
- AASTATELLIMUSENA**   **370 krooni aasta**

Teated maksja kohta

Nimi
Asutus
Aadress
Telefon
Kuupäev, allkiri

Teated saaja kohta (kui maksja on teine)

Nimi
Asutus
Aadress
Telefon
Kuupäev, allkiri

Aru 10
Tallinn EE0003

Koostaja	Anne Laimets	492021
	Standardiosakond	492020
		492021
	Metroloogia ja akre- diteerimise osak.	498890
	Tehniline osakond	493541
	Raamatukogu	493542